

Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Giovanni M Grixti LL.M., LL.D

Appell Nru. 81/2015

Il-Pulizija

(Spettura Johann J. Fenech)

vs

Marusca Vidal

Seduta tal-24 ta' Settembru, 2018

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjonijiet dedotti kontra l-appellanti, Marusca Vidal, detentrici tal-karta tal-identita' Maltija bin-numru 480178M quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

f'dawn il-Gzejjer fit-28 ta' Marzu, 2010 u matul l-ahhar gimgha ta' qabel din id-data:

- a) Forniet jew iprokurat jew offriet li tforni jew li tiprokura d-droga Erojina specifikata fl-Ewwel Skeda tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta, lil persuna/i jew ghall-persuna/i minghajr ma kellha licenzja mill-President ta' Malta, u minghajr ma kienet awtorizzata bir-Regoli tal-1939 ghall-

Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/1939) jew minn xi awtorita' moghtija mill-President ta' Malta li jforni d-droga msemmija, minghajr ma kienet fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern skont id-disposizzjonijiet tas-Sitt (6) Taqsima tal-Ordinanza msemmija, u minghajr ma kellha licenzja li tipprokura l-istess droga, u dan bi ksur tar-Regolament Numru 4 tar-Regoli tal-1939 ghall-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/1939) kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta;

b) aktar talli kellha fil-pussess tagħha d-droga Erojina specifikata fl-Ewwel Skeda tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta meta ma kinitx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern skont id-disposizzjonijiet tar-4 u s-6 Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kinitx bil-licenzja jew xort'ohra awtorizzata li timmanifattura jew li tforni d-droga msemmija u meta ma kinitx b'xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta li jkollha d-droga msemmija fil-pussess tagħha u naqset li tipprova li d-droga msemmija giet fornuta lilha ghall-uzu tagħha skont ir-ricetta kif provdut fir-Regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-Regolament 8 tar-Regoli tal-1939 dwar il-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/1939) kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta, liema droga nstabet ftali cirkostanzi li juru li ma kinitx ghall-uzu personali tagħha;

c) U aktar talli f'dawn il-Gzejjer fix-xahar ta' Frar, 2010 u matul it-tlitt xhur ta' qabel dan ix-xahar, kellha fil-pussess tagħha d-droga Kokajina specifikata fl-Ewwel Skeda tal-Ordinanza dwar il-

Medicini Perikoluzi, tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, meta ma kinitx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern skont id-disposizzjonijiet tar-4 u s-6 Taqsima tal-Ordinanza u meta ma kinitx bil-Licenzja jew xort'ohra awtorizzat li timmanifattura jew li tforni d-droga msemmija u meta ma kinitx b'xi mod iehor bil-Licenzja mill-President ta' Malta li jkollha d-droga msemmija fil-pussess tagħha u naqset li tipprova li d-droga msemmija giet fornuta lilha ghall-uzu tagħha skont ir-ricetta kif provdut fir-Regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-Regolament 8 tar-Regoli tal-1939 dwar il-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (GN 292/1939) kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi Kap 101 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti kienet mitluba li f'kaz ta' htija barra milli tapplika l-piena skond il-Ligi tordna lill-imputata thallas l-ispejjez li għandhom x'jaqsmu mal-hatra ta' l-esperti skond l-artikolu 533(1) tal-Kap 9 tal-ligijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, tat-12 ta' Frar, 2015 li biha sabet htija u kkundannat lill-imputata għal piena karcerarja ta' sentejn (2) u għal multa ta' erbat elef Ewro (€4,000), liema multa hija konvertibbli fi prigunerija skont il-Ligi jekk mhux imhalla. Ordnat ukoll lil imputata thallas l-ispejjez peritali ammontanti għal elf mitejn u disghin Ewro u hamsin centezmu (€1,290.50), liema spejjez peritali huma konvertibbli fi prigunerija skont il-Ligi jekk mhux imhalla;

Rat ir-rikors tal-appell ta' Marusca Vidal, pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fl-20 ta' Frar, 2015, li permezz tieghu talbet **ir-riforma** s-sentenza appellanti billi: (1) **tikkonfermaha** in kwantu kienet

dikjarata hatja tal-imputazzjoni numru C (pussess semplici); (2) **thassarha** f'dik il-parti fejn l-appellant kienet dikjarata hatja tal-ewwel (A) u tat-tieni (B) imputazzjoni u tghaddi sabiex tiddikjaraha mhux hatja tal-istess; u (3) **tirriforma** l-piena skont il-ligi billi timponi piena aktar ekwa u gusta ghal kaz odjern skont il-ligi.

Rat l-aggravji tal-appellanti;

Semghet lid-difensur tal-appellanta u lill-Avukat Generali;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha;

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellanti esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti;

Ikkunsidrat:

1. L-appellanta tillanja s-sentenza hawn skrutinata principalment bil-gravami tal-apprezzament hazin tal-provi mill-ewwel Qorti u tressaq diversi argumenti in rigward li ser ikunu kunsiderati *seriatim*. L-aggravju jestendi fuq sejbien ta' htija dwar l-ewwel u t-tieni imputazzjoni u li ma setghetx tinstab hatja taz-zewg imputazzjonijiet flimkien ghaliex huma alternattivi ghall-xulxin. Kwantu t-tielet imputazzjoni, dik ta' pussess ta' droga eroina, l-appellanta mhi qed tressaq ebda ilment. Aggravju ta' din in-natura jirrikjedi ezami mill-gdid u approfondit tal-provi sabiex din il-Qorti tkun tista' tiddeciedi jekk l-ewwel Qorti qabilha setghetx legalment u ragjonevolment tasal ghall-konkluzzjoni li wasslet ghaliha;

2. Mill-atti processwali jirrizultaw is-segwenti fatti fejn mewt ta' zaghzugh wassal lill-pulizija wara l-bieb tar-residenza tal-appellanti. Fis-27 ta' Marzu, 2010, zaghzugh li kellu jkun skarcerat

kien miftiehem ma' missieru biex jigbru minn wara l-bieb tal-habs. Dakinhar, izda, z-zaghzugh rega bdielu u avza lill-missieru biex jistennieh hdejn il-knisja ta' Rahal Gdid, izda, peress li dan iz-zaghzugh kellu problema ta' droga, missieru ma avdahx u ddecieda li jsegwih bil-mohbi minn wara l-bieb tal-habs fejn allura nnotah jasal wara l-bieb tal-appellanta, habbat u ra id tghaddilu xi haga. L-ghada, dan iz-zaghzugh instab mejjet u fuq l-informazzjoni moghtija mill-missier, il-pulizija ottjeniet mandat ta' tfittxija kontra l-appellanta u stazzjonat membri tal-korp biex jaghmlu osservazzjoni kontinwa fuq ir-residenza tagħha. Appena ntlemhet diehla id-dar, kienet intercettata u l-appellanta ttentat tifflaxxja zewg pakketti zghar fit-toilet li kien jinsab fil-kamra ta' hdejn il-bieb ta' barra;

3. Il-Pulizija irkupraw dawn il-pakketti li b'kolloġġ kien fihom 13-il pakkett iehor li aktar tard irrizultaw li kienu droga eroina. Fir-residenza nstab ukoll roll tal-*foil* u ammont ta' *mobile phones* filwaqt illi minn borza taz-zibel fil-kgħina kienu elevati xi bicciet tal-karti. Matul il-kors tal-investigazzjoni, l-appellanta kienet irrilaxxjat stqarrija lill-Pulizija fejn kenet stqarret li kienet tbigh id-droga sabiex tiffinanzja l-vizzju tagħha u biex tlahhaq mat-trobbija ta' uliedha. Quddiem l-ewwel Qorti, izda, l-appellanta cahdet li qatt kienet tbigh id-droga. Rinfaccjata b'dawn iz-zewg verzjonijiet, l-ewwel Qorti għażlet li ma taccettax id-deposizzjoni tal-appellanta moghtija quddiemha u spjegat kif wasslet għal din il-konkluzzjoni;

4. Qabel kull konsiderazzjoni ohra, jokkorri li jkunu riepilogati l-punti saljenti ta' uhud mix-xhieda la darba, kif ser ikun diskuss aktar 'l quddiem, il-provi huma fil-maggior parti tagħhom indizzjarji. Il-Pulizija osservat ir-residenza tal-appellant għal-numru ta' sīġħat u ma rrikonstrat ebda attivita' rimarkabbli. Fi kliem iehor hadd ma mar iħabbat mal-bieb tal-appellanta. Gurnata qabel, missier il-mejjet, flimkien ma' bintu, ghazlu li jsegwuh mill-

bieb tal-habs ‘l quddiem fejn rrizulta li mar direttament quddiem residenza li aktar tard rrizulta li kienet tal-appellanti, hareg idejh il-leminija u rah idahhal xi haga fil-but tal-xellug tal-flokk tieghu. Appena dar il-kantuniera, ohtu harget mill-vettura ta’ missierha u ratu jarmi xi haga li meta gabritha kienet bicca *foil* li, izda, ma kien fiha xejn u meta missieru staqsieh jekk kienx ser jerga’ jibda jahraq id-droga, dan ma wiegbux. Minn hemm hadu biex joqghod fl-appartament ta’ nannuh li ma kienx qed jintuza, fittixxlu fil-bwiet tal-qalziet izda ma sablu xejn, u hallieh wahdu;

5. Fil-konsiderazzjonijiet tagħha, l-ewwel Qorti qieset bhala kontradittorja id-deposizzjoni tal-imputata meta qalet li ma kienitx titraffika fid-droga meta fl-istqarrija tagħha affermat li kienet ilha tagħmel hekk għal hmistax-il jum biex tiffinanzja l-vizzju tagħha. Qieset ukoll bhala inverosimili dik il-parti tad-deposizzjoni tagħha fejn tħid li kienet tat-lis-Sur Bartolo dak li kien talabba, igifieri bicca foil;

6. Issa la darba kif ingħad, il-provi huma indizzjarji, tajjeb li jkunu mistharrga certi principji in rigward. Kif intqal fis-sentenza R v Taylor 21 CRM App R 21 citata fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tat-30 t’ Ottubru, 2001 Il-Pulizija vs Carmelo Ellul Sullivan meta din għamlet referenza għas-sentenza fl-ismijiet il-Pulizija vs Carmelo Busuttil, “*Circumstantial evidence is often the best evidence*”. Inoltre, “*il-provi indizzjarji hafna drabi huma aktar importanti mill-provi diretti, pero’ dawn iridu jigu ezaminati b’aktar attenzjoni sabiex wieħed jaccerta ruhu li huma univoci*” (Il-Pulizija vs Emanuel Seisun – App Krim 9.1.1998). Din il-kawtela kienet riaffermata bis-segwenti monitu li “*Għalkemm il-provi indizzjarji jiggħeneraw certu suspect qawwi fil-konfront tal-appellant, is-suspett mhux prova*” (Il-Pulizija vs Mark Dimech App Krim 30.4.2009);

7. Fis-sentenza, imbagħad, fl-ismijiet Il-Pulizija vs Cyrus Engerer tat- 8 ta’ Mejju, 2014, din il-Qorti diversament preseduta,

Il-illustrat dak li jista' jitqies bhala prova ndizzjarja u t-tessut ta' din it-tip ta' prova billi ghamlet rassenja gurisprudenzjonalisti estensiva ta' dan l-aspett tal-prova fis-sistema penali tagħna. Il-Qorti ccitat a propositu l-insenjament ta' Pollock C.B li tista' tghid jigbor fih l-ingredjenti essenzjali għal-evalwazzjoni tal-prova indizzjarja b'tixbieha veramente idonea meta jghid:

It has been said that circumstantial evidence is to be considered as a chain, and each piece of evidence as a link in the chain, but that is not so, for then, if any one link broke, the chain would fall. It is more like the case of a rope comprised of several cords. One strand of cord might be insufficient to sustain the weight, but three stranded together may be quite of sufficient strength. Thus it may be in circumstantial evidence – there may be a combination of circumstances, no one of which would raise a reasonable conviction or more than a mere suspicion; but the whole taken together may create a conclusion of guilt with as much certainty as human affairs can require or admit of.

8. Fis-sentenza appena citat, il-Qorti gabret il-konsiderazzjonijiet tagħha f'paragrafu wieħed b'mod eccezzjonali fis-segwenti bran:

*Kwindi jidher car mill-kazistika msemmija kif ukoll minn din il-kwotazzjoni li biex wieħed jasal li jikkonkludi li l-provi cirkostanzjali huma univoci wieħed irid jara **l-assjem** ta' dawn ic-cirkostanzi migħuba bhala prova u li dan il-konvinciment morali huwa wieħed ibbazat sal-grad rikjest tal-prosekuzzjoni tac-certezza morali (u mhux dik assoluta) jew il-prova lill hinn minn kull dubju dettagħi mir-raguni. In oltre il-konkluzzjoni biex tkun univoka mhux necessarjament trid tkun l-uniku xenarju li jista' jintlahaq izda trid tkun l-unika wahda li tista' twassal għal htija b'mod ragjonevoli kontra dak li jkun. Fi kliem iehor jekk jinholoq dubju dwar l-univocita' tal-provi cirkostanzjali liema xenarju alternattiv ma jkunx wieħed ragjonevoli, dan ma jistax iwassal sabiex il-Qorti tillibera a bazi tan-nuqqas ta' univocita'.*

Huwa ta' importanza notevoli f'dan l-insenjament illi fejn qabel kien ritenut li l-provi ndizzjarji huma bhala holoq f'katina dan muhiex meqjus bhala ezempju idoneju ghaliex f'dak il-kaz il-ksur ta' wahda biss mill-holoq formanti dik il-katina igib fix-xejn il-provi mressqa. Ix-xebh l-aktar effettiv hu dak tal-habel maghmul minn malja ta' fili irqaq fejn wahda minn dawn il-fili mhix bizzejed biex issostni l-piz mdendel magħha izda maqghud ma tnejn, tlieta u aktar fili, jistgħu iregu għal dak it-toqol u għalhekk ma hemmx għalfejn li f'dak il-habel ikunu prezenti l-fili kollha komponenti tieghu;

9. Il-provi għalhekk kienu jehtiegu ezami minn din l-ottika. Mhux kontestat, anzi ammess, illi l-appellanta ttentat tehles minn zewg pakketti kontenti tlettax-il qartas bi droga eroina bil-pizijiet li jvarjaw bejn 0.05 sa 0.07 gramma. Dak il-fatt wahdu għalhekk muhiex l-iskop tal-indagini odjerna. Fil-kcina tal-istess residenza gewwa borza tar-rimi instabu bicciet tal-karti simili għal dawk magħmula bhala 13-il sachette kontenti d-droga; Gurnata qabel ma nstab mejjet, Christan Bartolo mar iħabbat fuq il-bieb tal-appellanta u xi hadd ghaddieliu xi haga; Fl-istess waqt, Bartolo intlema jarmi xi haga li wara rrizultat li kienet bicca foil li, izda, kienet vojta;

10. L-ewwel argument mressaq mill-appellanta fil-lanjanza tagħha dwar l-apprezzament hazin tal-provi hu li l-ewwel Qorti erronjament ikkonkludiet li Bartolo mar għandha sabiex jixtri d-droga u tghid li din ma hija xejn ghajr assunzjoni li ma hi sorretta mill-ebda prova. Issa, marbuta ma' dan l-argument hemm il-kwistjoni tal-istqarrija li l-appellanta mhix qed tikkontesta hlief għal dik il-parti li fiha tghid li bdiet tbigh id-droga minn xi hmistax qabel. L-appellanta għalhekk trid li l-istqarrija tagħha tkun debitament konisderata anke minn din il-Qorti hlief f'dik il-parti fejn kkoncediet attivita ta' spacc ta' droga;

11. L-appellanta *ex admissis tikkoncedi li* kellha fil-pussess tagħha 13-il sachette droga eroina li hejjiet hi stess wara li kienet xrat b'kemm tiswa €50 droga. Ir-raguni ghaliex Bartolo ghazel li jmur iħabbat il-bieb tal-appellanta fl-ewwel nifs tal-iskarcerament tieghu minflok ma rritorna fil-wens ta' missieru jafu hu biss u huwa plawsibbli ukoll li l-appellanta ghaddietlu bicca *foil* u mhux droga, possibilment biex ikun jiġi jahraq id-droga aktar tard, pero' ghaliex mar iħabbat għandha? L-ewwel Qorti, wara li qieset id-deposizzjoni tal-appellanta bhala inveritiera, għamlet is-segwenti kunsiderazzjoni:

Jirrizulta li Christian Bartolo kif hareg mill-Habs, minflok kif miftiehem mar [li jmur] jiltaqa' ma' missieru, mar ifittex lil Vidal. Hija konvinta l-Qorti li dan ghamael hekk biss u unikament ghax kien jaf illi mingħandha seta' jakkwista d-droga. Zgur illi ma marx għal bicca foil patetika. Verament ma hemm ebda prova li Bartolo gab id-droga mingħand l-imputata - fil-fatt ma hemm ebda addebitu ta' dan, pero terga ssostni l-Qorti, illi huwa ferm indikattiv li huwa mar ifittex lilha minuti appena wara li hareg mill-Habs. Temmen għalhekk illi l-ewwel verzjoni li tat hija dik veritjiera, mhux dik illi ppruvat tilla[azza minn fuq il-penda tal-Qorti.

12. Huwa krucjali ghall-kwistjoni hawn kunsidrata, illi l-mewt ta' Christian Bartolo u l-kawza tagħha ma għandha titfa ebda piz fuq il-kwistjoni odjerna. Mill-atti processwali ma hemm xejn x'jindika li Bartolo miet kawza ta' konsum ta' droga u b'mod partikolari, f'dan il-kaz, minn fejn akkwista din id-droga. Dak li hu disponibbli bhala fatti mill-atti hu li Bartolo kellu problema ta' droga u li meta kien skarcerat kien ingħata xi dozi ta' medicini bhala parti mit-trattament għad-dipendenza mid-droga u instab mejjet l-ghada. Ma hemm l-ebda ndizzju li Bartolo xtara jew akkwista xi droga mingħand l-appellanta u dak li hu pruvat hu li

mal-iskarcerazzjoni tieghu mar ihabbat bieb l-appellanta. Jekk Bartolo mietx kawza ta' *overdoze* u x'ghamel u fejn mar fil-hin li kien qiegħed wahdu muhiex parti minn dawn l-atti. Din il-Qorti thoss illi dan għandu jinzamm fil-mira sabiex jinzamm 'l hinn mill-kunsiderazzjoni dwar htija o meno;

13. L-appellanta targumenta illi il-kwistjoni ta' Bartolo tista' biss titqies bhala suspect u li dan mgħandux jammonta għal xi prova indizzjarja. Pero' l-ewwel Qorti, oltre li ssenjalat dan il-fatt qalet ukoll l-agir ta' Bartolo kien ferm indikattiv li huwa mar ifittem l-appellanta appena hareg mill-habs. Il-konvinciment ta' din il-Qorti illi l-appellant kienet titraffika fid-droga huwa ukoll radikat mirrizultanzi tal-ezami tal-*mobile phones* misjuba fir-residenza tagħha fejn kienu skoperti s-segwenti messaggi (skond enumerar ta' pagni magħmula minn din il-Qorti fir-relazzjoni Dokument MB).:

Murlu ax 2 irid tajeb timxi daqxejn ax cempiltlu u lahaq telaq; Gibli pkt sigaretti pls tank you; Hem xi cans al wihed al ija – (pg 10);

Aw Mar tirangali ihor umbat niranga kolox is sibt ikoli intik ta' 2 ax mandix aptit nitla al mistura pls ajt da ta' lahar?

Aw Mar xhatamel ajt ax qida hazin mejta pls hi?

At fadalek hafna hi, Ax daqt gejja tijaj pls hi. – (pg 24)

Wasalt

Nista nadi

Jin qijed nistena il noel jiftah jek nitlaq nibatlek

Awn qeda

Bongu Mar dalodu tista tirangali pls

Daqs sia ohra id dar tkun ha nadi nhalsek

Alijista jkun int mhux ha tadi min hdeja u ax ma nistax nohrog ax qijed nistenna l ziti

Tahseb fadalek hafna

Wiehed

Alijista jkun mux tila lejn pv u

Paqpaqli ataparsi adejt u selimtli u iqaf ftit il fuq ataparsi tkelimni –

(pg 24)

Bonju jien xxxxxxxx. Fil-11.00 jien em hankun ok. Kun em int ukol u tinsix il-karta ta' idcard ok

Aw il flus wara 4.00. Hantik kolox ax malhac mort nigborom il 100ewro. 4.00 Intik 215ewro ok

Muxorta kont nizla al kumplament. Vera mar malhaqc mort nigbrom ima sa 4.00 ikunu andek zgur

Tlaqt midar ajt? – (pg 24)

14. Dawn il-messaggi nstabu fuq il-mobile phones elevati mir-residenza tal-appellanta li tghid illi ma kienux ezebiti mill-prosekuzzjoni ghaliex ma kien instab xejn fihom. Dan mhux korrett ghaliex dawn il-mobile phones kienu elevati mill-investigaturi u mghoddija lill-expert mahtur mill-Magistrat Inkwirenti li kienet ordant li ssir inkesta wara s-sejba tad-droga bil-konkluzzjoni ta' process verbal ezebit fl-atti processwali. Issa, li gibli wiehed u gibli tnejn u nhallsek ghada u nhallsek f'daqqa u sebah u dalam fuq settijiet tat-telefon ta' persuna li ma tlahhaqx mal-ispejjez tal-hajja u fl-istess waqt li tipplersisti fill-vizzju li kellha tad-droga u li għandha tiehu hlas mingħand terzi, hija certament indizzju li ma jistgħax jkun mwarrab;

15. Marbut ma' dan l-indizzju hemm is-sejba ta' tlettax-il *sachette* eroina li l-appellanta ttentat tifflaxxja fit-toilet appena dahlet tigri id-dar malli nnotat li kienet qed tkun segwita. Kif gia konstatat, dawn is-sachettes kienu konfezzjonati b'mod pulit, ordinat u metodiku li jagħtu wiehed x'jifhem li kienu lesti ghall-ispacc.

Indizzju dan li flimkien ma dawk msemmija fil-paragrafu 15 jippuntaw f'direzzjoni wahda. Li l-ewwel Qorti rabtet l-fatt li Bartolo mar ihabbat il-bieb tal-appellanta mal-assjem tal-provi indizzjarji l-ohra ma jammontax, kif tirritjeni l-appellanta, ghall-assunzjoni u din il-Qorti ma tistax takkolji dan l-argument;

16. L-appellanta tissokkta bit-tieni ragunament tagħha li l-fatt li ma nstab xejn fuq Bartolo huwa ndizzju favur tagħha. Tasal għal din il-konkluzzjoni billi tghid li mmedjatamente wara li dar il-kantuniera, saret *frisk search* fuq Bartolo. Anke hawn l-appellanta hi zbaljata ghaliex dan ma jirrizultax mill-atti processwali. Skond id-deposizzjoni tal-missier, appena ibnu dahal fil-vettura, bintu ratu jarmi xi haga u kien hemm li l-missier staqsieh x'kien rama. Kien wara li wasslu fl-appartament li għamillu tfittxija fil-bwiet tal-qalziet u qatt ma qal li għamel *frisk search* fuq il-persuna ta' ibnu. Il-kwistjoni tal-mewt ta' Christian Bartolo kienet meqjusa b'kawtela kbira mill-ewwel Qorti. Hadd ma allega li dan miet kawza ta' xi droga mixtri ja mingħand l-appellanta, anzi, ingiebet prova li kien ingħata xi medicini mill-habs qabel l-iskarcerament tieghu ghaliex ma setghax jitlaq mingħajr l-amministrazzjoni tagħhom. X'għamel Bartolo tul il-perjodu mit-8.30 pm sakemm instab l-ghada filghodu ma jifformax parti mill-atti processwali u l-prosekuzzjoni bl-ebda mod ma ttentat zzomm lill-appellanta responsabbi tal-mewt tieghu. Jerga jingħad biss, ghall-kjarifika, illi Bartolo kien aflitt mill-vizzju tad-droga u bhala tali, l-ewwel haga li għamel mal-iskarcerament tieghu kien li jzur lill-appellanta li skond hi kienet iltaqghet mieghu waqt xi sezzjoni ta' riabilitazzjoni;

17. It-tielet argument tal-appellanta jirrigwarda l-fatt li minkejja sieghat shah ta' osservazzjoni, ma kien nnotat hadd li mar ihabbat il-bieb tagħha biex jixtri d-droga. Dan wahdu ma jistax jitqies li huwa xi indizzju favur l-appellanta. Gia saret referenza għat-traskrizzjoni ta' messaggi fuq il-mobile phones tal-appellanta fejn

persuni apparentement jitolbu li ssir konsenja ta' oggetti dubjuzi u ghalhekk l-argument tagħha jisfuma fix-xejn aktar u aktar meta jitqies li l-osservazzjoni quddiem il-bieb tad-dar tagħha, li kien it-tieni hrug tal-istess dar, ma kienitx xi wahda li damet il-granet izda biss madwar siegha u nofs;

18. It-tielet argument tal-appellanta jidher li hu radikat minn apprezzament hazin tal-provi meta tghid illi hadd ma mar jixtri d-droga mingħandha kif jirrizulta minn "sieghat shah" ta' osservazzjoni. Kif già ingħad fil-paragrafu precedenti, l-osservazzjoni kienet ta' madwar siegha u nofs u l-fatt li hadd, f'dak il-hin, ma mar iħabbat fuq il-bieb tal-appellanta mghandux, ghall-daqshekk biss, iwassal ghall-konkluzzjoni li qed tghid l-appellanta;

19. L-argument li jmiss jitratta dwar in-nuqqas tal-prosekuzzjoni li tesebixxi l-*mobile phones* misjuba fid-dar tagħha. Anke hawn, l-appellanta hi zbaljata. Mid-dar tal-appellanta kienu elevati seba' (7) *mobile phones*. Dawn kienu konsenjati lill-expert nominat mill-Magistrat Inkwirenti li wara li għamel ezami fuqhom u hejja relazzjoni, esebixxa din ir-relazzjoni flimkien mat-telefons quddiem l-ewwel Qorti fl-udjenza tas-16 t'April, 2010. Id-domanda tal-appellanta ghaliex dawn kienu elevati izda mhux esebiti għalhekk ma tirrikjedi ebda twegiba la darba dawn kienu hekk esebiti u hemm dik il-kontinwita li trid il-ligi fil-preservazzjoni tal-evidenza;

20. Fl-ahhar argument tagħha dwar l-ewwel aggravju, l-appellanta tikkontendi illi minkejja li l-ewwel Qorti qieset id-deposizzjoni tagħha bhala nveritiera u allura bhala wahda falza fl-ebda hin ma ornat li jkunu inizzjati proceduri ghall-spergur. Sia l-artikolu 521 u l-artikolu 523 tal-Kodici Kriminali li jiddisponu dwar xhieda li tkun suspettata bhala falza jagħtu s-setgħa lill-Qorti li tordna proceduri kontra dak ix-xhud. Din is-setgħa hija fakoltatattiva u mhux mandatorja u l-fatt li fil-kaz odjern, l-ewwel Qorti ma ornat

ebda tali proceduri ma jippostula ebda difett fid-decizzjoni ta' sejbien ta' htija;

21. It-tieni u t-tielet aggravji ser ikunu konsiderati flimkien la darba jittrattaw it-tieni mputazzjoni b'dan illi t-tieni argument ta' dan l-aggravju qed ikun diskuss *in primis*. L-appellanta kienet imputata sia bi traffikar ta' droga kif ukoll b' pussess f'circostanzi li juru li dak il-pussess ma kienx ghall-uzu esklussiv tagħha. Id-droga misjuba fil-pussess tal-appellanta setghet, kif fil-fatt, tat lok ghall-imputazzjoni diversa u ndipendenti minn dik ta' traffikar. L-ewwel Qorti sabet htija sia fl-imputazzjoni dwar traffikar ghaliex deherilha li l-fatti u l-provi hekk kienu jimmeritaw, kif ukoll fuq pussess hekk imsejjah aggravat ghaliex instabett fil-pussess ta' droga fi kwantita' u f'circostanzi li kienu juru li dawn ma kienux ghall-uzu esklussiv tagħha. L-kwistjoni ta' alternattivita għalhekk ma tirrientrax f'din id-diskussjoni. Huwa evidenti illi ghall-ewwel Qorti, il-pussess f'dik il-kwantita' kien wieħed mill-indizzji li juru li l-appellanta kienet attiva fit-traffikar ta' droga u dan *qua* l-ewwel imputazzjoni. It-tieni imputazzjoni mhux neċċesarjament kellha tkun konsiderata bhala wahda alternattiva u għalhekk l-appellanta mghandhiex ragun f'dan l-argument;

22. Issegwi issa konsiderazzjoni dwar l-ewwel argument tat-tieni aggravju, dak illi l-ewwel Qorti kellha tassattivament tindika fis-sentenza tagħha l-artikolu 17(h) tal-Kodici Kriminali u teroga piena anqas skond dak l-artikolu. Huwa minnu li fis-sentenza tagħha, l-ewwel Qorti ma indikatx l-artikolu 17(h) tal-Kapitolu 9 li jipprovd li fil-konkors ta' reati u ta' pieni meta zewg reati jew izjed, li flimkien ma jagħmlux delitt ikkwalifikat, iservu bhala mezz biex isir reat iehor, sew ikkwalifikat jew semplici, għandha tingħata l-piena għar-reat l-aktar gravi. L-appellanta mghandhiex ragun li dan l-artikolu kellu tassattivament jissemma fis-sentenza. Dak li l-ligi tirrikjedi meta si tratta ta' artikoli skond id-disposizzjoni tal-

artikolu 382 hu li jkunu indikati dawk l-artikoli li dwarhom tkun instabet htija. Ghalhekk, hlied, fejn il-ligi tkun trid mod iehor, ma hemmx htiega oltre minn hekk;

23. Issa, kif gia spjegat, skond il-fattispeci tal-kaz odjern, r-reati ta' traffikar u pussess aggravat huma zewg reati ndipendenti minn xulxin u mhux neccessarjament huma mezz ghall-fini kif qed targumenta l-appellanta. Huwa ghalhekk bill-wisq evidenti li l-artikolu applikabbi hu is-17(b) li jiddisponi li persuna hatja ta' zewg delitti jew izjed, li jaqghu taht pieni li jnaqqsu ghal-zmien il-liberta' personali, tkun ikkundannata ghall-piena tad-delitt l-aktar gravi biz-zieda minn terz san-nofs taz-zmien tal-pieni l-ohra kollha mehudin flimkien. Kunsidrat illi l-appellanta kienet esposta għal-piena potenzjali ta' ghaxar snin prigunerija dwar l-ewwel imputazzjoni meta nqhatat piena komplexiva ta' sentejn huma ndikattiv bizznejid li l-ewwel Qorti applikat dan il-provvediment anke jekk ma ndikatux fis-sentenza tagħha;

24. L-ahhar aggravju jikkoncerna l-piena erogata mill-ewwel Qorti u l-appellanta tagħmel referenza ghall-gurisprudenza ta' din il-Qorti dwar l-aspett reformattiv tal-piena kif ukoll ghall-varjazzjoni fis-sentenzi fejn kien hemm prospettat kambjament fil-hajja tal-hati. Din il-Qorti tinnota li l-ewwel Qorti qabilha kienet hadet in konsiderazzjoni l-progress li l-appellanta għamlet tul il-kors tal-proceduri u ghazlet li tkun lenjanti magħha. Mid-deposizzjoni tal-Ufficjal tal-Probation mogħtija quddiem din il-Qorti jidher illi dan baqa' għaddej b'mod ininterott sa llum. Il-Qorti mhi qed tara xejn sproporzjonat fil-piena erogata mill-ewwel Qorti. Madanakollu, sejra tittempra il-piena erogata għal-zewg ragunijiet: fl-ewwel lok ghaliex fil-hajja tal-appellanta kien hemm kambjament pozittiv kontra l-vizzju tagħha għal-konsum tad-droga u fit-tieni lok ghaliex mid-data tar-reat sa llum ghadda zmien konsiderevoli sia fil-process quddiem l-ewwel Qorti kif ukoll f'dak quddiem din il-Qorti

anke jekk din is-sentenza kellha tkun rimandata ghal ragunijiet umanitarji minhabba kundizzjoni medika tal-appellanta;

25. Ghal dawn il-motivi, tiddisponi minn dan l-appell billi filwaqt illi tichad l-ewwel u t-tieni talba, tilqa it-tielet talba u konsegwentement tikkonferma s-sentenza appellanti fejn din sabet htija fl-appellanta fit-tlett imputazzjonijiet, thassarha f'dik il-parti li biha kkundannatha ghal-terminu ta' prigunerija ta' sentejn (2) u ghall-multa ta' €4000 u minflok tikkundannahha ghal-terminu ta' prigunerija ta' disa (9) xhur u ghall-multa ta' elf euro (€1000) u tikkonfermaha fil-bqija.